

Katedra psychologie FF UK v letech 2018-2020 s výhledem na další období

Návrh koncepce

Radvan Bahbouh

V této koncepci vycházím z předpokladu, že hlavním posláním katedry psychologie FF UK je připravit studenty k vykonávání profese psychologa, tedy k osvojení si vědecky ověřených poznatků užitečných při (spolu)práci s lidmi, ale také k osvojení si k tomu potřebných kompetencí. Katedra psychologie nevychovává (v pregraduálním studiu) vědce, ale vědecky erudované odborníky, kteří jsou schopni adekvátně využívat teoretické poznatky v praxi. Zároveň by měly být již během pregraduálního studia rozvíjeny k psychologické práci potřebné dovednosti a schopnosti.

Výuka a rozvoj pedagogické činnosti

Oblast, kterou považuji za klíčovou, je kvalita výuky. Byl bych rád, aby v průběhu tříletého období vznikl ve spolupráci s učiteli jednotlivých předmětů seznam kompetencí, které by studenti měli mít, a také specifických činností, které by měli zvládnout (například vytvoření a psychometrické prověření psychologického testu, vedení motivačního rozhovoru, facilitace skupinové zpětné vazby, moderování focus-group, vedení brainstormingu, vyhotovení anamnézy a psychologické vyšetření, zpětná vazba k výsledkům psychologických testů, základní krizová intervence, vedení přijímacího pohovoru, nácvik relaxačních technik, zvládání jednoduchých psychoterapeutických intervencí...).

Z tohoto důvodu považuji za důležité, aby byly již během studia procvičovány základní komunikační dovednosti, jako je vytváření kontraktů, naslouchání, dotazování, reflektování slyšeného. Mezi povinnými předměty by měl být předmět (případně více předmětů), který by se uvedeným základům psychologické práce věnoval (propedeutika práce s klienty).

Obsahové překryvy mezi přednáškami mohou být opodstatněné pouze záměrným opakováním klíčových poznatků, nikoli výsledkem špatné komunikace mezi učiteli. V některých případech bych doporučil více předmětů sdružit do jednoho (tak je tomu například v oblasti psychologie práce, kde dochází k překryvům mezi manažerskou psychologií, organizační psychologií, personální psychologií, metodami psychologie práce aj.), v jiných přesněji definovat, v čem spočívá jejich odlišnost (experimentální psychologie a metodologie aj.), u dalších bych zvažil, zda mají být předměty povinnými (dějiny psychologie aj.).

U přednášek, které dlouhodobě nedosahují vysoké úrovně ve studentském hodnocení, budu spolupracovat s jejich učiteli na přepracování koncepce. Přednášky, které jsou hodnocené pod úrovní 50%, považuji v tomto směru za kritické.

Chtěl bych, aby učitelé reagovali na studentské hodnocení slovně, a v případě nutnosti i akčním plánem změn. Jde o to, aby byli studenti více informováni o tom, že se zpětná vazba, kterou k jednotlivým předmětům píší, využívá.

V rámci specializací se chci nejvíce zaměřit na Psychologii práce a organizace, která by měla být v nejbližších třech letech přebudována. Kromě výše uvedeného sjednocení některých předmětů bych doporučil větší zaměření psychologie práce a organizace na HR problematiku a na psychologické koučování (vzhledem k tomu, že v zahraničí vzrůstá počet kateder zaměřených na „coaching psychology“, by bylo takové zaměření v souladu s dlouhodobým trendem, který

navíc podstatně rozšiřuje sféru uplatnění našich absolventů). Právě v této oblasti bych rád podpořil práci s klienty již během studia. S tím je pochopitelně svázaná možnost supervizí, bálintovských skupin, a dalších nástrojů zvyšujících kvalitu poskytovaných služeb, a samozřejmě i sebereflexi. V této oblasti bych rád rozvíjel spolupráci s klubem koučování Univerzity Karlovy (KOUČUK), který založili naši studenti.

Pozornost a podporu bych obecně rád věnoval vyučujícím, jejichž kursy jsou nadstandardně hodnocené, zároveň bych chtěl, aby ostatním kolegům popsali svou nejlepší praxi a aby se o zkvalitňování výuky mezi učiteli debatovalo.

Personální situace katedry

Na katedře působí 5 profesorů a 5 docentů, do jednoho roku by se měly tyto počty v obou kategoriích zvýšit. Do roku 2018 počítám se zahájením dalších dvou řízení v obou kategoriích. Domnívám se, že je na katedře řada mladých talentovaných lidí, u kterých bude možné očekávat další progres. Pedagogicky i výzkumně talentovaní kolegové se navíc objevují i mezi doktorandy. Rád bych navázal spolupráci i s některými dalšími odborníky s dobrou pedagogickou i výzkumnou perspektivou. Počítám s příchodem některých nových kolegů na interní úvazek. Také bych rád obohatil katedru kratšími pobyty a jednorázovými přednáškami v oboru psychologie inspirujících osob, včetně zahraničních přednášejících.

Pokud jde o akreditace doktorandského studia, zvažuji jako jednu z variant zúžení počtu doktorandských oborů - mezi jednotlivými obory je totiž velké množství podobných témat daných vědeckým charakterem doktorandského studia (metodologie, statistika). Rád bych také v rámci doktorandského studia více spolupracoval s dalšími univerzitními i výzkumnými pracovišti.

Rozvoj vědecké, výzkumné a publikační činnosti

Chtěl bych nadále posílit spolupráci studentů i učitelů s psychologickými laboratořemi, zároveň bych rád zvýšil počet žádostí o granty, včetně žádostí postgraduálních studentů.

Publikační činnost v oblasti odborných monografií považuji za dostatečnou, a tak bych udržení současné produktivity považoval za uspokojivé. Za oblast, která by měla být rozvíjena, považuji publikační činnost v odborných časopisech. V této oblasti je jednoznačně třeba zvýšit úsilí. Přestože nelze očekávat rovnoměrně rozdělenou publikační aktivitu mezi členy katedry, měla by mít katedra větší ambice. Myslím, že by měl každý člen katedry v průměru vyprodukovat za dva roky alespoň jeden vědecký článek, což představuje asi deset článků ročně. Publikační aktivitu bych rád zvýšil tím, že budou mít členové katedry cíle, podle kterých budou hodnoceni, a mezi těmito cíli bude zároveň publikační závazek.

Již pro rok 2018 předpokládám, že by mělo být do časopisů s recenzním řízením (a ideálně impact faktorem) zasláno nejméně deset článků. Sám se v tomto roce

zavazují ke třem odeslaným článkům (vzhledem k recenznímu řízení bude možné sledovat zvýšenou publikační činnost s jistým, cca ročním zpožděním).

Abych podpořil publikační i vědeckou činnost, zřídil bych nadaci, ze které budou odměňováni autoři publikací, zejména pokud nebudou mít vlastní grantové prostředky. Očekávám, že by se odměna za článek v časopise s impact faktorem pohybovala mezi 10.000,- Kč-30.000,- Kč. Beru si za cíl, aby měl tento fond do dvou let od svého založení minimální výběr 1.000.000 Kč, což je zhruba částka, o kterou byl rozpočet katedry v posledních dvou letech zkrácen. Prvním příspěvkem do tohoto fondu bude můj plat, kterého se v nejbližším roce zříkám, a do tohoto fondu jej přesměruji (můj měsíční plat za celý úvazek činí 28.000,- Kč hrubého). Z tohoto fondu budou zároveň podporovány vynikající práce studentské, a mimořádné prokatederní aktivity. Nepředpokládám, že by finanční motivace byla primární motivací pro výzkumnou či pedagogickou činnost, nicméně pohlížím na finanční ocenění jako na kompenzaci ušlých příležitostí.

Komunikace se studenty a zpětná vazba

Myslím, že posílení si žádá i komunikace s našimi studenty. Našich studentů je téměř pět set, vzhledem k tomu, že se však staráme i o další studenty jiných oborů (například v rámci pedagogicko-psychologické přípravy, anebo obecných kursů psychologie), představuje naše cílová skupina asi tisíc aktuálních studentů.

Momentálně se děje to, že nejsou studenti dostatečně informováni o odborných aktivitách členů katedry, a tak se často objevují informačně nedostatečně sycené diskuse na sociálních sítích. Na oficiálních stránkách katedry jsou na druhou stranu spíše „provozní“ informace o výuce. Proto považuji za vhodné, aby katedra psychologie více využila nových komunikačních prostředků a platforem na sociálních sítích, aby byli studenti rychleji informováni o některých, zejména méně formalizovaných aktivitách. Kromě toho by měli mít studenti možnost vznést na katedru dotaz v rámci jakési informační linky pomoci.

Chtěl bych, aby byla prestiž katedry psychologie patrná nejen na počtu lidí hlásících se na psychologii, ale také na zvýšené spokojenosti studentů s výukou a také vyšší spokojenosti jejích absolventů. Proto bych rád věnoval větší pozornost názoru absolventů a chtěl bych s nimi posílit kontakty. Rád bych rozvinul prostřednictvím některých projektů spolupráci studentů napříč ročníky (časopis, akční výzkum, web zaměřený na psychologické metody).

Prvnímu ročníku bakalářského studia a studentům na krátkodobých výměnných pobytech bych chtěl usnadnit orientaci prostřednictvím mentoringu a tutoringu ze strany studentů studia magisterského.

Myslím, že by se studentům neměly dále navyšovat počty seminárních prací, ale měl by se více využívat jejich potenciál. Zajímat mne bude, zda k jednotlivým

úkolům dostávají rozvojovou zpětnou vazbu. Zároveň budu podporovat, aby byly jejich práce více sdílené.

Studenti by měli sdílet své výzkumy a další práce - již sám tento fakt (vystavení vlastních výsledků) povede dle mého názoru ke zvýšení kvality prací, zároveň umožní vybírat excelentní práce, které by mohly být odměněny financemi či dalšími příležitostmi. Uvažuji i o tréninkovém interním katederním časopisu, kde si budou moci studenti vyzkoušet základy publikační činnosti.

V rámci rozvoje kritického myšlení chci vytvořit web, kde budou moci studenti erudovaně debatovat a hodnotit používané diagnostické a intervenční metody. Tento web umožní lepší zúročení investigativní práce studentů, věnované v rámci předmětu metodologická praktika jednotlivým diagnostickým i intervenčním postupům.

Mezinárodní spolupráce

Myslím si, že míra využívání zahraničních pobytů v rámci Erasmu a dalších programů je uspokojivá (každý rok vyjíždí do zahraničí přes dvacet našich studentů, zhruba stejné množství studentů k nám ze zahraničí přichází). Rád bych využil zkušenosti a inspirace navrátilších se studentů tak, že budou své poznatky sdílet nějakým více formalizovaným formátem.

Pro zahraniční studenty bych chtěl zvýšit podíl předmětů vyučovaných v anglickém jazyce. Za velkou příležitost k posílení mezinárodní spolupráce považuji mezinárodní projekty a také přípravu psychologických kongresů. Zejména Světový psychologický kongres, který se bude konat v roce 2020 v Praze, bude velkou příležitostí pro aktivní zapojení učitelů i studentů, rozvoj zahraniční spolupráce a prezentace vlastní výzkumné aktivity.

Další oblasti rozvoje

Při vedení katedry bych rád vycházel z toho, co funguje. Takových oblastí je na katedře celá řada a měly by být nadále nejen podporovány, ale i propagovány. V tomto směru bych rád navázal na dosavadní dobrou praxi. Zároveň bych rád zjistil, zda lze pro podporu těchto oblastí udělat více. Kromě výše uvedené mezinárodní výměny studentů bych rád připomněl činnost Poradenského centra, vydávání časopisu Psychologie pro praxi (zařazeného do databáze EBSCO, s výhledem zařazení do databáze Scopus), řešení komplexních výzkumných projektů (Prvok, Progres, GIREFV), vytváření testových nástrojů, recenzní, expertní a popularizační činnost, spolupráci s odbornými pracovišti a zahraničními univerzitami (katedra má více než dvacet funkčních bilaterálních smluv).

Tvarování katedry ve směru žádoucích změn neustálými a postupnými kroky a průběžná identifikace a odstraňování nejproblematictějších oblastí jsou nejen základní strategie managementu kvality, ale i klíčové principy, které bych rád během vedení katedry uplatňoval. Do tohoto procesu bych rád více zapojil samotné studenty, ať už formou akčního výzkumu, anebo cestou jejich vlastních inovací, podporou jejich aktivit a jejich zplnomocněním.

Profesní životopis

Jméno, příjmení, tituly, místo a datum narození

doc. PhDr. MUDr. Mgr. BcArt. Radvan Bahbouh, Ph.D., Praha, 29. 03. 1970

Průběh vzdělání

- **doc.**
19.1. 2012 FF UK - Psychologie práce a organizace (doc.)
- **Ph.D.**
1997-2005 FF UK – Obecná psychologie (Ph.D.)
- **MUDr.**
1994-2001 3. LF UK – Všeobecné lékařství (MUDr.)
- **BcArt.**
1993-1997 PedF JU – Arteterapie (BcArt.)
- **Mgr.**
1991-1996 FF UK – Psychologie (s klinickou specializací) (Mgr.)
1988-1993 MFF UK – Matematická statistika a teorie pravděpodobnosti (Mgr.)

Průběh zaměstnání

- 1.6. 2012 – dosud docent, katedra psychologie FF UK
- 1995 – 31.5. 2012 odborný asistent, katedra psychologie FF UK
- 1998 - dosud psycholog, QED GROUP a.s. (dříve QED & QUOD s.r.o.)
- 2001 - 2002 psycholog, Psychiatrické centrum Praha
- 1997 - 2001 klinický psycholog, RIAPS
- 1993 - 1994 odborný asistent, Psychologický ústav AV (Strescentrum)

Členství ve vědeckých radách a společnostech

- IAA (International Academy of Astronautics) – člen korespondent
- EAWOP (European Association of Work and Organizational Psychology)
- Young Presidents' Organization
- World Presidents' Organization
- Fellowship v International institute for advanced studies in systems research and cybernetics
- Česká lékařská komora (ČLK)
- Českomoravská psychologická společnost (ČMPS)
- Česká asociace koučů (ČAKO)
- Oborová rada Psychologie práce a organizace a Obecné psychologie

Významná ocenění

- 2014 – Corresponding Member. International Academy of Astronautics
- 2014 – Golden Award of Excellence. International institute for advanced studies in systems research and cybernetics
- 2012 – Sociomapping of Teams. Book of The Year Award. International institute for advanced studies in systems research and cybernetics
- 1999 – Cena rektora UK (za 3. LF UK)
- 1997 – Cena Josefa Hlávky pro nejlepší studenty a absolventy vysokých škol (za FF UK)
- 1997 – Bolzanova cena (za FF UK) – Využití sociomappingu u malých sociálních skupin
- 1994 – Cena Josefa Hlávky pro nejlepší studenty a absolventy vysokých škol (za MFF UK)

Další profesní kvalifikace

- Psychoterapeutické výcviky v rozsahu přes 2000 hodin (např. somatická psychoterapie - biosyntéza a PBSP, hypnoterapie, gestalt terapie, arteterapie a jiné).
- Od 2008 akreditace od ČAKO jako kouč supervizor (výcvik supervize v koučování); vedení výcviků v koučování akreditované mezinárodní koučovací federací ICF

Radvan Bahbouh - Bibliografie odborných prací

Články v časopisech s Impact faktorem (IF)

HOŠEK, V., ŠOLCOVÁ, I., BAHBOUH, R., ULIČNÝ, B. Psychophysiological changes during cold acclimation in man. *Studia Psychologica*, 1995, 37(5), s. 311-315, IF= .62.

TOŠNEROVÁ, T., BAHBOUH, R. Mini-mental state - rychlé orientační vyšetření kognitivního stavu. *Československá psychologie*, 1998, 42(4), s. 328-333, IF= .14.

HORÁČEK, J., MOTLOVÁ, L., LIBIGER, J., BAHBOUH, R. D-fenfluraminový test - sonda serotoninergní neurotransmise. *Psychiatrie*, 1998, 2(3), s. 159-163, IF= .058 (k roku 2011).

HORÁČEK, J., KUZMIAKOVÁ, M., HÖSCHL, C., ANDĚL, M., BAHBOUH, R. The relationship between central serotonergic activity and insulin sensitivity in healthy volunteers. *Psychoneuroendocrinology*, 1999, 24(8), s. 785-797, IF= 2.045.

ŽOFKOVÁ I., BAHBOUH, R., BENDLOVÁ B., KANCHEVA, R.L. Circulating B2 Microglobulin relation to bone metabolism: Implications for Bone loss with Aging. *Calcified Tissue International*, 1999, 65(6), s. 442-446, IF= 1.976.

ŽOFKOVÁ I., BAHBOUH, R., HILL, M. The pathophysiological implications of circulating androgens on bone mineral density in a normal female population. *Steroids*, 2000, 65(12), s. 857-861, IF= 1.831.

LIBIGER, J., MOHR P., HORÁČEK, J., CZOBOR, P., BAHBOUH, R. Test of serotonergic activity in the brain predicts therapeutic response of patients with schizophrenia. *European Psychiatry*, 2000, 15(2), s. 301, IF= .748.

ŽOFKOVÁ I., BAHBOUH, R., BENDLOVÁ, B. Systemic insulin-like growth factor-I, insulin and vitamín D status in relation to age-associated bone loss in women. *Experimental and Clinical Endocrinology and Diabetes*, 2001, 109(5), s. 267-272, IF= 1.617.

HÁJEK, T., PAŠKOVÁ, B., JANOVSÁ, D., BAHBOUH, R., HÁJEK, P., LIBIGER, J., HÖSCHL, C. Higher prevalence of antibodies to *Borrelia burgdorferi* in psychiatric patients than in healthy subjects. *American Journal of Psychiatry*. 2002, 159(2), s. 297-301. IF= 6.458

ZAJÍČKOVÁ, L., ŽOFKOVÁ, I., BAHBOUH, R., KŘEPELOVÁ, A. Vitamin D receptor gene polymorphisms, bone mineral density and bone turnover: folk genotype is related to postmenopausal bone mass. *Physiological-Research*, 2002, 51(5), s. 501-509, IF= .984.

HOSÁK, L., BAHBOUH, R. Costs and outcomes of risperidone treatment in schizophrenia in the Czech Republic. *European Psychiatry*, 2002, 17(4), s. 213-221, IF= 1.327.

BARTOŠ, L., BAHBOUH, R. Antler size and fluctuating asymmetry in red deer (*Cervus elaphus*) stags and probability of becoming a harem holder in rut. *Biological Journal of the Linnean Society*, 2006, 87(1), s. 59-68, IF= 2.019 (k roku 2008).

BARTOŠ, L., BAHBOUH, R., VACH, M. Repeatability of size and fluctuating asymmetry of antler characteristics in red deer (*Cervus elaphus*) during ontogeny. *Biological Journal of the Linnean Society*, 2007, 91(2), s. 215-226, IF= 2.368.

BAHBOUH, R. New tool for analysis and visualization of teams and populations: Sociomapping. *International Journal of Psychology*, 2008, 43(3 -4), s. 43, IF= .833.

Monografie a monograficky zaměřené sborníky

BAHBOUH, R. Sociomapping. Praha: Gema Art, 1994 ISBN 80-901425-0-8. 53 s.

BAHBOUH, R. Sociomapping týmů. Praha: Dar Ibn Rushd & QED GROUP, 2011. ISBN 978-80-86149-73-8. 272 s.

BAHBOUH, R. Sociomapping of teams. Brandýs nad Labem: Dar Ibn Rushd, 2012. ISBN 978-80-86149-75-2. 283 s.

LASKER, E. G., BAHBOUH, R. (Eds.). Sociodiagnostics and Sociomapping, Volume I. Toronto: The international institute for advanced studies in systems research and cybernetics, 2012. ISBN 978-18-97546-74-1. 48 s.

BAHBOUH, R., ROZEHNALOVÁ, E., SAILEROVÁ, V. (Eds.). New perspectives of psychodiagnostics. Volume I. Praha: QED GROUP, 2012. ISBN 978-80-905313-1-4. 163 s.; BAHBOUH, R., ROZEHNALOVÁ, E., SAILEROVÁ, V. (Eds.). Nové pohledy psychodiagnostics. 1. vydání. Praha: QED GROUP, 2012. ISBN 978-80-905313-0-7. 175 s.

LASKER, E. G., BAHBOUH, R. (Eds.). Sociodiagnostics and Sociomapping, Volume II. Toronto: The international institute for advanced studies in systems research and cybernetics, 2013. ISBN 978-18-97546-22-2. 44 s.

BAHBOUH, R., LASKER, E. G. (Eds.). Sociodiagnostics and sociomapping: Volume III. Toronto: The international institute for advanced studies in systems research and cybernetics., 2014. ISBN 978-18-97546-12-3. 50 s.

BAHBOUH, R., LASKER, E. G. (Eds.). Sociodiagnostics and sociomapping: Volume IV. Toronto: The international institute for advanced studies in systems research and cybernetics., 2015. ISBN 978-18-97546-31-4. 51 s.

LASKER, E. G., BAHBOUH, R. (Eds.). Sociodiagnostics and Sociomapping, Volume V. Toronto: The international institute for advanced studies in systems research and cybernetics, 2016. ISBN 978-18-97546-50-5. 74 s.

Články v recenzovaných časopisech, kapitoly v monografiích a monograficky zaměřených sbornících

- BIČOVSKÝ, J., BAHBOUH, R. Poznámky k tvorbě právních norem. *Právník*. 1991, 6, 130, s. 566-572.
- BIČOVSKÝ, J., BAHBOUH, R. Nejlepší vědomí a svědomí a práce soudců. *Právní praxe*. 1993, 1, 41, s. 10-16.
- SÝKORA, J., NECHAEV, A. P., ŠOLCOVÁ, I., BAHBOUH, R., KONOPÁSEK, P. a KOL. Izučeniye gruppovoj dinamiki v uslovijach 90-sutočnoj izoljaci. (Evaluation of the dynamics of in-group strain during long isolation). *Aviakosmičeskaja i ekologičeskaja medicína*. 1997, 34. s. 11-15.
- BAHBOUH, R. Statistical reasoning in Psychology. In ŠULOVÁ, L. (Ed.), *Introduction to Czech psychology: a textbook for Erasmus students*. Praha: Karolinum, 1997, s. 7-13.
- BAHBOUH, R. Sociální psychobiologie. In: VÝROST, J., SLAMĚNÍK, I. (Eds.). *Aplikovaná sociální psychologie II*. 1. vydání. Praha: Grada, 2001. ISBN 80-247-0042-5. s. 37-46.
- BAHBOUH, R. Aplikace statistiky. In: HÖSCHL, C., LIBIGER, J., ŠVESTKA, J. (Eds.). *Psychiatrie*. 1. vydání. Praha: Tigis, 2002. ISBN 80-900130-1-5. s. 243-246.
- BAHBOUH, R. Krize z pohledu katastrof. In: VODÁČKOVÁ, D., a KOL. *Krizová intervence*. 1. vydání. Praha: Portál, 2002. ISBN 80-7178-696-9. s. 29-31.
- BAHBOUH, R. Teorie osobnosti. In: HÖSCHL, C., LIBIGER, J., ŠVESTKA, J. (Eds.). *Psychiatrie*. 1. vydání. Praha: Tigis, 2002. ISBN 80-900130-1-5. s. 187-191.
- BAHBOUH, R. Základy psychologie. In: HÖSCHL, C., LIBIGER, J., ŠVESTKA, J. (Eds.). *Psychiatrie*. 1. vydání. Praha: Tigis, 2002. ISBN 80-900130-1-5. s. 148-156.
- BAHBOUH, R., BAHBOUH, K. Sociomapování: Metoda analýzy socio-ekonomických systémů. *Psychologie v ekonomické praxi*. 2002, 3-4, 37, s. 191-198.
- DVOŘÁK, J., BAHBOUH, R., SÝKORA, J. Hamlet jako mapa aneb k čemu může být dobrá aplikace matematiky při analýze dramatu. *Divadelní revue*. 2003, 3, 14, s. 31-33.
- BAHBOUH, R. Evoluce integrujících orgánových soustav. In: ŠMARDA, J. a KOL. *Biologie pro psychology a pedagogy*. 1. vydání. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-924-0. s. 193-200.
- BAHBOUH, R. Princip evoluce. In: ŠMARDA, J. a KOL. *Biologie pro psychology a pedagogy*. 1. vydání. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-924-0. s. 185-191.
- ŠMARDA, J., BAHBOUH, R., OREL, M., SVOBODA, M., ŠMAHEL, Z., ZÁVODNÁ, E. Evoluce člověka. In: ŠMARDA, J. a KOL. *Biologie pro psychology a pedagogy*. 1. vydání. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-924-0. s. 201-222.
- BAHBOUH, R. Reliabilita - spolehlivost. In: BAŠTECKÁ, B. *Psychologická encyklopedie: aplikovaná psychologie*. 1. vydání. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-470-0. s. 313-315.
- BAHBOUH, R. Validita - platnost. In: BAŠTECKÁ, B. *Psychologická encyklopedie: aplikovaná psychologie*. 1. vydání. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-470-0. s. 412-416.
- BAHBOUH, R. Základní etické principy psychologického výzkumu. In: WEISS, P. *Etické otázky v psychologii*. 1. vydání. Praha: Portál, 2011. ISBN 978-80-7367-845-6. s. 141-147.

BAHBOUH, R. Sociomapping and 360-degree Feedback. In LASKER, E. G., BAHBOUH, R. (Eds.). Sociodiagnosics and Sociomapping, Volume I. Toronto: The international institute for advanced studies in systems research and cybernetics, 2012. ISBN 978-18-97546-74-1. s. 1-7.

LAČEV, A., SÝKORA, J., BAHBOUH, R., HÖSCHL, C. Sociomapping of the crew cooperation and performance in the Mars 500 spaceflight simulation. In LASKER, E. G., BAHBOUH, R. (Eds.). Sociodiagnosics and Sociomapping, Volume I. Toronto: The international institute for advanced studies in systems research and cybernetics, 2012. ISBN 978-18-97546-74-1. s. 21-25.

HÖSCHL, C., BAHBOUH, R. Examples of visualization of team profiles through indirect sociomaps. In BAHBOUH, R., ROZEHNALOVÁ, E., SAILEROVÁ, V. (Eds.). New perspectives of psychodiagnosics. Volume I. Praha: QED GROUP, 2012. ISBN 978-80-905313-1-4. s. 125-133.

LAČEV, A., SRB, T., BAHBOUH, R., HÖSCHL, C., SÝKORA, J., POLÁČKOVÁ ŠOLCOVÁ, I. Using sociomapping when experimenting with the simulation of spaceflights to Mars. In BAHBOUH, R., ROZEHNALOVÁ, E., SAILEROVÁ, V. (Eds.). New perspectives of psychodiagnosics. Volume I. Praha: QED GROUP, 2012. ISBN 978-80-905313-1-4. s. 83-98.

BAHBOUH, R. Leadership as competency. In BAHBOUH, R., ROZEHNALOVÁ, E., SAILEROVÁ, V. (Eds.). New perspectives of psychodiagnosics. Volume I. Praha: QED GROUP, 2012. ISBN 978-80-905313-1-4. s. 37-39.

BAHBOUH, R. Using sociomapping when coaching teams. In BAHBOUH, R., ROZEHNALOVÁ, E., SAILEROVÁ, V. (Eds.). New perspectives of psychodiagnosics. Volume I. Praha: QED GROUP, 2012. ISBN 978-80-905313-1-4. s. 63-69.

BAHBOUH, R., ROZEHNALOVÁ, E., FAJMONOVÁ, D., SNĚHOTOVÁ, J. 4Elements Inventory®: Elements as an approach to understanding the personality. In BAHBOUH, R., ROZEHNALOVÁ, E., SAILEROVÁ, V. (Eds.). New perspectives of psychodiagnosics. Volume I. Praha: QED GROUP, 2012. ISBN 978-80-905313-1-4. s. 17-32.

BAHBOUH, R. Osobnost pohledem psychologa. In: GILLERNOVÁ, I., ŠÍPEK, J. Vybrané kapitoly z psychologie pro každého. 1 vyd. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, Katedra psychologie. 2013. ISBN 978-80-7308-439-4. s. 17-20.

BAHBOUH, R. Metody psychologie. In: GILLERNOVÁ, I., ŠÍPEK, J. Vybrané kapitoly z psychologie pro každého. 1 vyd. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, Katedra psychologie. 2013. ISBN 978-80-7308-439-4.

BAHBOUH, R., ROZEHNALOVÁ, E., DĚCHTERENKO, F. Dependability of group communication sociomapping. In LASKER, E. G., BAHBOUH, R. (Eds.). Sociodiagnosics and Sociomapping, Volume II. Toronto: The international institute for advanced studies in systems research and cybernetics, 2013. ISBN 978-18-97546-22-2. s. 4-10.

LAČEV, A., SRB, T., POLÁČKOVÁ ŠOLCOVÁ, I., BAHBOUH, R., et al. Using sociomapping of crew communication and cooperation as a tool for team performance management in the ground-based experiment simulating manned flight to Mars. In HALKIAS D. (Ed.). Psychology and the Search for Certainty in Everyday Life. Athens: Athens Institute for Education and Research. s. 193-206.

BAHBOUH, R., ROZEHNALOVÁ, E., KOVAŘÍKOVÁ, J. Intergroup sociomapping. In LASKER, E. G., BAHBOUH, R. (Eds.). Sociodiagnosics and Sociomapping, Volume II. Toronto: The international institute for advanced studies in systems research and cybernetics, 2013. ISBN 978-18-97546-22-2. s. 23-28.

ROZEHNALOVÁ, E., BAHBOUH, R. Effectiveness of sociomapping intervention I: Theoretical background. In LASKER, E. G., BAHBOUH, R. (Eds.). Sociodiagnostics and Sociomapping, Volume II. Toronto: The international institute for advanced studies in systems research and cybernetics, 2013. ISBN 978-18-97546-22-2. s. 11-16.

KOVAŘÍKOVÁ, J., ROZEHNALOVÁ, E., BAHBOUH, R. Effectiveness of sociomapping intervention II: Case studies. In LASKER, E. G., BAHBOUH, R. (Eds.). Sociodiagnostics and Sociomapping, Volume II. Toronto: The international institute for advanced studies in systems research and cybernetics, 2013. ISBN 978-18-97546-22-2. s. 17-22.

BAHBOUH, R., SNĚHOTOVÁ, J., DĚCHTĚRENKO, F. Sociomapping komunikace posádky v experimentu Mars-500. In: ŠOLCOVÁ, I., STUHLÍKOVÁ, I., GUŠČIN, V. I. Mars-500. Fakta a postřehy ze simulovaného letu na rudou planetu. 1 vyd. Praha: Academia, 2014. ISBN 978-80-200-2437-4. s. 147-163.

BAHBOUH, R. Proof of sociomapping validity based on team position. In BAHBOUH, R., LASKER, E. G. (Eds.). Sociodiagnostics and sociomapping: Volume III. Toronto: The international institute for advanced studies in systems research and cybernetics, 2014. ISBN 978-18-97546-12-3. s. 24-28.

VRANÝ, M., BAHBOUH, R. The relation of communication and sympathy in a work team. In BAHBOUH, R., LASKER, E. G. (Eds.). Sociodiagnostics and sociomapping: Volume III. Toronto: The international institute for advanced studies in systems research and cybernetics, 2014. ISBN 978-18-97546-12-3. s. 41-45.

BAHBOUH, R., DĚCHTERENKO, F. Sociomapping of communication changes during simulations of flights to Mars. In BAHBOUH, R., LASKER, E. G. (Eds.). Sociodiagnostics and sociomapping: Volume III. Toronto: The international institute for advanced studies in systems research and cybernetics, 2014. ISBN 978-18-97546-12-3. s. 34-40.

VRANÝ, M., BAHBOUH, R. Relating team size and communication patterns in work teams. In BAHBOUH, R., LASKER, E. G. (Eds.). Sociodiagnostics and sociomapping: Volume III. Toronto: The international institute for advanced studies in systems research and cybernetics, 2014. ISBN 978-18-97546-12-3. s. 29-33.

KUBÍK, R., BAHBOUH, R. The relationship between satisfaction with team communication and evaluation of communication with individual team members. In BAHBOUH, R., LASKER, E. G. (Eds.). Sociodiagnostics and sociomapping: Volume III. Toronto: The international institute for advanced studies in systems research and cybernetics, 2014. ISBN 978-18-97546-12-3. s. 46-50.

SNĚHOTOVÁ, J., VRANÝ, M., BAHBOUH, R. Evaluation of quantitative and qualitative aspects of family communications and interpersonal relations. In BAHBOUH, R., LASKER, E. G. (Eds.). Sociodiagnostics and sociomapping: Volume III. Toronto: The international institute for advanced studies in systems research and cybernetics, 2014. ISBN 978-18-97546-12-3. s. 1-8.

BAHBOUH, R., VRANÝ, M. Sociomapping the mutual familiarity of team members and its increase. In BAHBOUH, R., LASKER, E. G. (Eds.). Sociodiagnostics and sociomapping: Volume IV. Toronto: The international institute for advanced studies in systems research and cybernetics, 2015. ISBN 978-18-97546-31-4. s. 45-51.

BAHBOUH, R., SNĚHOTOVÁ, J., DĚCHTERENKO, F., SÝKORA, J. Sociomapping the communication of the crew during the Mars 500 experiment. In BAHBOUH, R., LASKER, E. G. (Eds.). Sociodiagnostics and

sociomapping: Volume IV. Toronto: The international institute for advanced studies in systems research and cybernetics, 2015. ISBN 978-18-97546-31-4. s. 1-14.

BAHBOUH, R. Vytváření emocí. In GILLERNOVÁ, I., BAHBOUH, R. (Eds). XII. celostátní konference ČASP Moc emocí: psychologie emocí a citů každodenní lidské zkušenosti: sborník příspěvků: Brno: Tribun EU, 2015. ISBN 978-80-263-0895-9. s. 9-17.

BAHBOUH, R., VRANÝ, M., ZAJÍCOVÁ, M. Sociomapping of emotions. In LASKER George. (Ed.). Acta Systemica. Vol.XVI / No. 2. Toronto: The international institute for advanced studies in systems research and cybernetic, 2016. ISSN 1813-4769. s 1-12.

BAHBOUH, R., MAJERECH, V. Optimizing the Spatial Distribution of Points During Sociomapping. In LASKER, E. G., BAHBOUH, R. (Eds.). Sociodiagnosics and Sociomapping, Volume V. Toronto: The international institute for advanced studies in systems research and cybernetics, 2016. ISBN 978-18-97546-50-5. s. 55-63.

Patenty

BAHBOUH, R., & BAHBOUH, K. (2005). US Patent App. 11/084,008. Method and system for data understanding using Sociomapping.

QED GROUP a.s., PRAHA. Method and system for data understanding using sociomapping. doc. PhDr. MUDr. Mgr. Radvan Bahbouh, Ph.D. Maltské Ministerstvo financí, ekonomiky a investic, obchodní sekce, ředitelství registrace průmyslových práv. PAT/2692.